

Missie Sociaal Werk

*Lilian Linders en Lisbeth Verharen
april 2018*

Het sociaal werk is een vorm van professionele beroepsuitoefening die bijdraagt aan het bevorderen van (de mogelijkheden van) sociaal functioneren. Sociaal werk is een waardengedreven en dialogische professie, die werkt op basis van morele overwegingen over kwaliteit van leven.

Deze missie sluit aan bij de internationale definitie van sociaal werk:

“Social work is a practice-based profession and an academic discipline that promotes social change and development, social cohesion, and the empowerment and liberation of people. Principles of social justice, human rights, collective responsibility and respect for diversities are central to social work. Underpinned by theories of social work, social sciences, humanities and indigenous knowledge, social work engages people and structures to address life challenges and enhance wellbeing.”
(International Federation of Social Workers, 2014)

Waarom Sociaal Werk?

- Sociaal werk signaleert factoren die sociale ongelijkheid veroorzaken en/of in stand houden en werkt aan veranderingen die rechtvaardigheid, waardigheid en vrijheid bevorderen.
- Sociaal werk werkt eraan dat iedereen ertoe kan en mag doen, zodat mensen tot hun recht kunnen komen. In het bijzonder bevordert sociaal werk dat mensen in een kwetsbare positie of omstandigheden de mogelijkheden hebben om een leven van waarde te leven.
- Sociaal werk versterkt veerkracht, weerbaarheid, zelfbeschikking, sociale inclusie en sociale cohesie met als doel het welzijn van mensen te bevorderen. Dat doet sociaal werk door te werken aan factoren op het niveau van het individu, de gemeenschap en de samenleving (micro-, meso- en macroniveau). Waar nodig komt sociaal werk op voor de belangen van mensen.

Hoe gaan sociaal werkers te werk?

Socioprudent

Sociaal werkers handelen op basis van socioprudentie: de bron van praktische professionele wijsheid die leidend is voor de (ethische) beroepshouding als sociaal professional.

Sociaal werkers handelen op basis van vragen en behoeften van mensen en gemeenschappen. Hierbij weten ze verbanden te maken met de uitgangspunten van het beroep, de eigen voorkeuren en waarden van burgers en de samenleving. Ze handelen situationeel waarbij ze zich baseren op actuele kennis (wetenschappelijke kennis en inzichten, kennis van wet- en regelgeving, praktijkkennis en ervaringskennis). In de wisselwerking van mensen met hun omgeving hanteren sociaal werkers de mogelijke

spanningen die zich hierin voordoen. Zij doen hun werk met een onderzoekende en sociaal reflexieve attitude.

Methodisch

Sociaal werkers werken methodisch, dat wil zeggen doelgericht, systematisch en procesmatig.

Sociaal werkers werken vanuit een houding van presentie: meelevend en nabij. Zij zijn kundig in sociale interacties en het hanteren van de bijbehorende, diverse vormen van communicatie: verbaal, non-verbaal en met inzet van creatieve middelen. Zij werken sociaal-agogisch, dat wil zeggen dat ze ontwikkelingsgericht werken aan sociale verandering van individuen, groepen en samenleving. Ze maken daarbij een afweging tussen individueel en collectief belang. Sociaal werkers bewegen zich in een dynamisch speelveld waarin ze welbewust en steeds opnieuw kiezen tussen activeren, het ondersteunen van ontplooiing, verbinden en hulpverlening. Ze zijn daarbij zowel gericht op individuen als op het collectief. Zij maken hierbij gebruik van het methodisch handelingsrepertoire van de sociaal werker.

Integraal

Sociaal werkers kijken naar heel de mens in zijn omgeving.

Ze werken krachtgericht zonder de kwetsbaarheid en diversiteit van mensen uit het oog te verliezen. Sociaal werkers integreren in hun aanpak zowel de materiële als de immateriële aspecten van het leven van burgers: leefomstandigheden, leefstijl, gezondheid en zingeving. Sociaal werkers helpen voorwaarden te creëren voor een inclusieve samenleving. Ze werken in partnerschap met burgers (individuen en gemeenschappen), vrijwilligers en professionals.

Sociaal-politiek bewust

Sociaal werkers handelen in een complexe context vanuit een sociaal-politiek bewustzijn en leveren daarmee een bijdrage aan een democratische samenleving.

Sociaal werkers bevinden zich in een sterk beleid-gestuurd domein. Sociaal werkers nemen met kritische blik het beleid onder de loep en maken een vertaalslag van beleid naar praktijk en van praktijk weer terug naar beleid. Ze baseren zich daarbij op de principes van een democratische rechtstaat en de universele rechten van de mens.

Verwijzen naar deze publicatie kan als volgt:

Linders, L. & Verharen, L. (2018) *Missie Sociaal Werk*. In: Platform Lectoren Sociaal Werk. *Denken over professionaliteit van het sociaal werk*.

<https://lectorensociaalwerk.nl/publicaties/>